

38-NAZİZM VE SANAT

Mussolini Faşizmi gibi Almanya’da ortaya çıkan Nazizm’in de temel aldığı görüşlerden biri Nietzsche’nin “üstinsan” idealiydi. Alman Nasyonal Sosyalizmi (*Nazizm*) de İtalya’daki faşizm gibi mali sermayenin en gerici, en ırkçı, en emperyalist unsurları tarafından kurulup iktidara getirilen, şiddete dayalı diktatörlük olmuştur. Nazizm, İtalyan faşizminden daha sonra ortaya çıkmış ama her bakımdan onu aşmıştır.

Ancak göz önüne almamız gereken önemli bir husus şudur: Uluslararası sermaye ve emperyalist ülkeler tarafından desteklenmiş olan faşist yönetimler, dünyanın hangi ülkesinde olursa olsun, ülkelerin koşullarına göre az da olsa farklı yöntemlerle iktidara gelmiş; ancak gerekçesi, amacı ve uygulamaları hep aynı olmuştur. Hitler ve Nazizm, dünyadaki faşist yönetimlerin sadece bir örneğidir. Ancak, uluslararası sermaye tarafından finanse edilen medya aracılığıyla, Hitler ve Nazizm hep ön plana çıkarılmış; böylece diğer faşist yönetimlerin, özellikle de ABD tarafından desteklenmiş olanların görmezden gelinmesi sağlanmıştır. Örneğin, 1964’te Şili’de seçimle işbaşına gelmiş olan sosyalist lider Allende’yi devirmek için CIA, toplam 6 milyon dolar harcamıştır.

Nasyonal sosyalizm, kuruluşundan başlayarak, sanayici ve bankacılardan yardım gördü. O dönemde iş adamlarının kitleleri kandırabilecek, hem de tekelci sermaye çıkarlarını yansıtabilecek bir öndere ihtiyaçları vardı. Geleneksel partiler bu işlevi yeterince üstlenemiyordu.

Hitler’e iş çevrelerinde ilk büyük para yardımını yapanlardan biri olan madenciler kralı Emil Kirdorf, daha 1926’da partiyi desteklemeye başlamıştı. Batı Alman maden sahiplerince toplanan ve “Ruhr hazinesi” adıyla bilinen gizli bir siyasal fonu yönetiyordu.

Çelik tröstü başkanı Fritz Tyhssen, Hitler’e daha önce de yardımda bulunanlar arasındaydı. Nazi önderine 1923’te Münih’te rastlamış, o zaman daha pek tanınmayan Nazi Partisi’ne Lodendorff kanalıyla, ilk bağış olarak 100 bin altın mark (25 bin dolar) vermişti. Birleşik Çelik Kurumları’nda nüfuzlu bir kişi olan Albert Vögler de Tyhssen’e katılmıştı. Hitler’in 1930 ile 1933 yılları arasında iktidara gelmek için yaptığı son çalışmalar sırasında, sanayicilerden gelen paraların belli başlı kaynağı, kömür ve çelik krallarıydı.

Hitler 1931 yılının son yarısında Almanya’yı baştanbaşa gezdi, iş çevrelerinin belli başlı kişileriyle konuştu. Bu konuşmaların büyük bir bölümü çok gizli geçiyor, dağ başlarında, تنها yerlerde yapılıyordu.

Nürnberg’de ifade veren Walter Funk, “1931 yılında sanayici dostlarım ve ben, Nazi Partisi’nin çok uzak olmayan bir gelecekte iktidara geleceğine inanmıştık” demişti.

Funk, Nürnberg Mahkemeleri’nde Hitler’i destekleyen sanayicileri şöyle açıklamıştı:

“Dev kimya karteli I. G. Farben müdürlerinden Georg von Schnitzler, potasyum sanayinden August Rosterg ve August Diehn, Hamburg-Amerika deniz yollarından Cuno, Conti lastik fabrikaları, Köln’ün büyük sanayicilerinden Otto Wolf, Hitler’in iktidara gelmesinde önemli rol oynamış olan Köln Bankası’ndan baron Kurt von Schröder, arasında Deutsche Bank, Commerz und Privat Bank, Dresdener Bank, Deutsche Kredit Gessellschaft olan başlıca bankalar ve Almanya’nın en büyük sigorta şirketi Allianz vardı.”

Hitler Reichstag yangınından önce sanayicilerle yaptığı bir toplantıda şöyle diyordu:

“Özel girişim, demokrasi çağında sürdürülemez; ancak halk sağlam bir otorite ve kişilik anlayışına vardığı zaman özel girişim yaşayabilir... Elimizdeki dünya nimetlerinin hepsini seçkinlerin savaşına borçluyuz... Bütün kültür nimetlerinin demir bir yumrukla yaratılması gerektiğini unutmamalıyız.”

Hitler, iş adamlarına karşı Marksistlerin “ortadan kaldırılacağına” ve Wehrmacht’ı (*Alman Ordusu*) yeniden kuracağına söz verdi. Yeniden silahlanmada en çok kazancı olan Krupp, Birleşik Çelik ve I. G. Farben gibi sanayi korporasyonları, Alman Ordusu’na özel bir ilgi gösteriyorlardı. Hitler, “şimdi önümüzde son seçim var”, diye sözlerini bitirirken dinleyicilerine, “sonuç ne olursa olsun, artık dönüş yok” dedi; eğer kazanamayacak olursa, “başka yoldan, başka silahlar kullanarak” iktidarda kalacaktı.

20 Ocak 1933’de yapılan bu toplantıyı Göring yönetti. A.B.D.’li gazeteci William I. Shirer’in “Üçüncü Reich’in Yükselişi ve Batışı”na göre, Dr. Schacht, Nürnberg mahkemelerinde, o gün şapkasını açıp sanayicilerden üç milyon mark topladığını söylemiştir. Bu dev bağışın ilk 400 bin markı da I. G. Farben’dan geliyordu. Sonra Alfred Krupp’un teşvikleriyle sanayiciler Hitler-Spende’yi, yani Hitler’in istediği zaman yararlanabileceği özel Hitler harcama fonunu kurdular.

Hitler bu para destekleri sonucu iktidara geldi. Çeşitli Nazi önderleri Nürnberg mahkemelerinde ölüme mahkûm olurken, onları para ve silahla besleyenler ya beraat ettiler ya da çok hafif cezalar aldılar. Örneğin Krupp 5 yıl hapse mahkûm oldu, mahkeme Krupp işletmelerine el konulması kararı aldığı halde, bu hiçbir zaman uygulanamadı. Dr. Schacht ile Von Papen ise beraat edenler arasındaydılar.

Nazi yönetimini Reichsbank başkanı ve ekonomi bakanı Dr. Schacht’ın anlattığına göre, Hitler Almanya’da para sahibi olanlarla görüşmeye başlıyor ve onlara aşağı yukarı istedikleri şeyleri söylüyordu: Partinin seçim kampanyalarını

beslemek, geniş ve yoğun propaganda masraflarını ödemek, partide çalışan yüzlerce devamlı memurun maaş bordrolarını karşılamak ve 1930'un sonunda yüz bin kişiden fazla, yani Alman Ordusu'ndan daha büyük olan özel S.A. ve S.S. ordularını yaşatabilmek için, çok fazla paraya ihtiyaçları vardı. En büyük kaynak da iş adamlarıyla bankacıları.

Almanlar Hıristiyanlığa en son giren topluluktu. Onların Hıristiyanlaştırılması iki yüz yıldan fazla sürmüştü ve 9. ile 11. yüzyıllarda Almanlar, Katolik olmamak için çok direnmişlerdi. Fakat sonunda gerçek Katolikliği Almanlaştırarak mecburen kabullenmek zorunda kalmışlardı. Bu nedenle Almanların hiçbir zaman Yahudiler, Latinler ve Araplar gibi "Kutsal Yazıları ve Kitapları" ve özgün Tek-Tanrı anlayışları olamamıştı. İşte bu nedenle Hitler konuşmalarında sıkça, "...utanılacak bir şey yok. Bizler gerçek barbarlarız ve bununla da gurur duyuyoruz," demişti.

Almanya'da Katolik Hıristiyanlık diğer ülkelere göre çok farklı bir şekilde gelişmişti. Almanlar geleneksel inançlarına bağlı kalmakta direnmişler, bunları bırakmaya yanaşmamışlardı. Katolik Kilise ise bu inançların bâtil olduklarını göstermeye çalışmış, fakat Alman dilinde bâtil anlamına gelen bir kavramın XV. yüzyıla kadar olmaması sebebiyle bunu başaramamıştı. 1618 ve 1648 yılları arasında olan ve "30 Yıl Savaşları" olarak bilinen din savaşları, Almanlar için korkunç bir yıkımla sona ermişti. Bu savaşların temelinde bir Protestan-Katolik mücadelesi olsa da savaşan devletlerin çoğu dinsel değil siyasi amaçlar için savaşmıştır. Kutsal Roma Cermen İmparatorluğu'na bağlı prensliklerin farklı taraflarda savaşması sebebiyle bir iç savaş niteliği de taşır. 30 Yıl Savaşları 1648 yılında Protestanların zaferiyle bitmiş ve Vestfalya Antlaşması ile savaş sonucunda Kutsal Roma-Cermen İmparatorluğu her biri hükümlan olan birçok küçük devlete ayrılmıştır, İmparatorluk makamının yetkileri ise çok kısıtlanmıştır. Bu savaşlarda Avrupa'nın Katolik krallıkları, Protestanlığı benimseyen Almanları ağır yenilgilere uğratmışlardı. Binlerce köy, kasaba ve şehir haritadan silinmiş, tam yirmi milyon Alman ölmüş, Almanya sadece dört milyon nüfuslu bir ülke haline gelmişti. Açlık ve sefalet öyle korkunç boyutlardaydı ki Heidelberg sokaklarında insan eti satan kasaplar türemişti. Bu savaşlardan sonra Almanya'da eski inançlara dönüş başlamıştı. 17. yüzyılın sonlarından itibaren Almanya'da Teizm yerine Deizm gelişmeye başlamış, yeni bir Panteizm doğmuş ve Hıristiyan Teizmi'ne karşı güçlü mevziler elde etmişti. Bu gelişmelerin sonucu olarak önce Almanya'da, sonra da tüm Avrupa'da yeni güç odakları ortaya çıktı. Kilise'nin baskısı ve yönlendiriciliği de ortadan kalkınca çok kısa sürede Almanya bir gizli örgütler cenneti haline geldi. 30 Yıl Savaşları sonunda İngiltere'ye ve diğer ülkelere göç eden Almanlar, beraberlerinde bu gizli örgütlerin öğretilerini de götürdüler. Özellikle İngiltere'de 18. yüzyıldan itibaren Alman kökenli sayısız mistik ve okültist yer altı örgütü kuruldu. Bu örgütler bir süre sonra siyasi hayatı tamamen denetim altına aldılar. Amaçlarına ulaşmak için türlü komplolar düzenlediler, suikastlar yaptılar ve yaptırıldılar. Zamanla bu gizli örgütlerin bazıları tarihten silindiler; bazıları da aralarında birleşerek Almanya'nın ve Avrupa'nın gündelik hayatına "Okült Nasyonalizmi"ni soktular. Bu örgütlerin ortak özelliği, Yahudi düşmanı olmalarıydı.

19. yüzyılda devletleri ve toplumları yönlendiren gizli örgütleri belki de ilk kez ve büyük bir cesaretle Benjamin Disraeli dile getirmişti. Kendisi de Yahudilikten dönme olan Disraeli, İngiltere'de başbakan seçilmiş, 1856'da Avam Kamarası'nda yaptığı konuşmada, dünya devletlerinin günümüzde perdenin önünde görünenler tarafından değil, görünmeyenler tarafından yönetilmekte olduklarını söylemişti. Disraeli'nin anlattıklarına göre, bu kişiler diledikleri zaman diledikleri devlet adamını öldürebilirler, hükümetleri devirebilirler, hatta gerekli görürlerse soykırımlar bile yaptırabilirler. O denli gizli, tehlikeli ve güçlüdürler. Her yerde ajanları vardır. Her olayı gözlemlemektedirler.

Başta Adolf Hitler olmak üzere Nazi Partisi'nin üst kademesinde olan kişilerin tamamına yakını, parti üyesi olmadan önce bu gizli örgütlerin bazılarına üyeydiler. Bu gizli örgütlerde edindikleri bilgilerle Nazizmi oluşturdular. Birçok tarihçi, Nazizmin gerçekte bir Okült Milliyetçiliği olduğu konusunda hemfikirdirler. Nazizm, tarihte çok eski çağlarda Mısır'da, Babil'de ve Nordik halk toplulukları arasında var olan gizli ilimlerden yola çıkılarak kurulmuş bir dünya görüşüydü. Hitler, kendisinin özellikle bir ideoloji veya doktrin değil bir "dünya görüşü" yarattığını her fırsatta ve her yazısında özellikle belirtmişti. Bu dünya görüşünün temelindeyse, Almanca dışındaki dillerde "Halk ve Millet" kavramlarını birlikte karşılayan "Volk" kavramı vardı. Alman Volku'nun gizli, Arkaik değerleri Naziler tarafından çok kutsal sayılıyordu. Bu alanda 19. yüzyılın ortalarından başlayarak sayısız kitap, dergi ve inceleme yayınlanmış, çok geniş bir literatür oluşturulmuştu. Bu alanda ün yapmış kişilerin başında Baron Karl von Reichenbach geliyordu. Bu soylu kişi bir tıp doktoruydu ve aynı zamanda da tanınmış bir Okültist ve Spiritüalistti. Dr. Reichenbach, 1845 yılında "Odik Güç" diye bir kuram geliştirmişti. O dönemde bilim otoriteleri tarafından bilim dışı sayılan bu kuramı, Hitler 1930'larda yeniden canlandırttı. "Odik Güç", insan bedenindeki manyetik güçlerin ve ısının gücüydü. Bu manyetik güç, belli bir disiplin sürecinin sonucunda çok etkili bir kuvvete ve etkileme gücüne dönüştürülebiliyordu. 1940'lı yıllarda Nazi doktorları, özellikle genç bakireleri kullanarak bu gücün varlığını kanıtlamaya çalışmışlardı. Hitler, sırdaşı Otto Waganer'e (1888-1979) Odik Güç kuramından çok etkilendiğini açıklamıştı.

Nazizm'e bir dünya görüşü olarak yön vermiş diğer ünlü kişilerse Guido von List (1865-1919) ve onun öğrencisi olan eski Katolik Papazı Lanz von Liebenfels'ti (1872-1954). Guido von List geçmişteki Töton ve Cermen kabilelerinin yaşam tarzlarını ve sembollerini 20. yüzyıla taşımıştı. Avrupa'daki ilk Yeşiller ve çevreci hareketi 1880'lerde tam bir ırkçı olan bu adam kurmuştu. List, Yahudileri insanlığı zehirleyen parazitler olarak görüyordu. Ona göre yüce Alman Irkı, ne yazık ki bir Yahudi keşfi olan Katoliklik ve Kilise tarafından kirletilmişti. List'e göre yeryüzünde uygarlık adına ne yapılmışsa bunların tamamın Aryan, Beyaz Nordik Irk yapmıştı. List'in kitapları defalarca basılmış ve yarım

milyonluk bir tiraja yükselmişti. Hitler, “Kavgam”da List’in görüşlerini aynen tekrarlamış ve sıkça yaptığı gibi bu görüşlerin gerçekten kendisine ait olduğunu öne sürmüştü.

List ve benzerlerinin tezlerinden biri de “Eugenics”, yani bedensel ve zekâ özürülülerin ortadan kaldırılması anlamına gelen ölümcül, “Temizlik / Kanı Arıtma” ilkesiydi. Hitler bu yöntemi, önce özürü Almanlara uyguladı, Yahudilerden önce yaklaşık yüz elli bin özürü Almanı hastanelerde öldürttü.

Hitler’i desteklemiş ve ona yol göstermiş olan diğer bazı kişi gibi Rosenberg ve Hess de Alman tarihinin en gizli ve en kanlı örgütünün üyesydiler. Bu gizli örgütün üyeleri Hitler’i yetiştirmişler, zengin çevrelerle tanıştırmışlar ve Nazi Partisi’ne maddi kaynaklar sağlamışlardı. Hitler’in önce Nazi Partisi’nin, sonra da Almanya’nın başına geçmesinde bu gizli örgütün 1200 üyesinin çok büyük payı olmuştu. Nazi Partisi’nin ilk kurucuları olan Gottfried Feder, Başkan Karl Harrer, Anton Drexler ve Hitler’in “Kavgam”ı ithaf ettiği babacan dostu Dietrich Eckart hep bu gizli örgütün üyelerydiler.

Bu gizli örgütün adı “Thule”ydi. Örgütün kurucusu olan Baron Rudolf von Sebottendorff birçok sahte ad kullanmıştı. Gerçek adı Adam Alfred Rudolf Glauer’di ve Thule adlı gizli örgütü kurmadan yedi yıl önce, 1911’de Osmanlı vatandaşlığına geçmişti. Osmanlı vatandaşlığına geçişinden bir ay sonra evlat edinilme yoluyla Baron Sebottendorff olmuştu. Sebottendorff bu kadarla da kalmamış, kendisinin “Bektâşi Babası” olduğunu Almanya’daki belgelere geçirtmişti. Hitler, 1919’dan 1936’ya ve sonrasında kadar hep bu esrarengiz Baron’un kurduğu gizli örgütün üyeleri tarafından korunmuştu. Hitler’in avukatı ve Nürnberg’de idam edilmeden önce Hitler’in ailesinin Yahudi olduğu iddiasını ortaya atan Hans Frank da Thule üyesiydi.

Thule Örgütü’nün amaçları, zamanda gidip gelen üstün yaratıklarla ilişkiye geçmek, üstün bir Âri ırk oluşturmak, Hıristiyanlık öncesi antik Alman kültürünün yeniden uyandırmak, böylece dünyanın yazgısını değiştirmek ve Mu uygarlığına ulaşmaktı. Nazi partisinin yedi kurucusundan biri olan Dietrich Eckardt, Thule tarikatının temel ifadesini şöyle açıklıyordu:

“Thule’nin tüm sırları, eski kayıp bir uygarlığa dayanır. İnsanoğlu ile ‘dış zekâlar’ arasında bulunan bazı aracı varlıklar, bu sırlara erenlere büyük bir güç kaynağı oluşturmaktadırlar. Bu güç kaynağı Almanca’yı dünyaya egemen kılacaktır. Yine bu güç kaynağı, geleceğin üstün insanının ortaya çıkmasını ve insan türünün değişimini sağlayacaktır.”¹

Christina Schroeder, Hitler’in en güvendiği sekreterlerinden biriydi. Führer’in birçok sırrını öğrenmişti, fakat bunları açıklamaya hiçbir zaman yanaşmamıştı. İkinci Dünya Savaşı bittikten sonra Schroeder’in uzun süre sorgulanmasıyla bazı karanlık noktalar aydınlatılabildi. Sekreterin verdiği bilgilere göre üst rütbeli Nazilerin tamamına yakını, başta Hitler olmak üzere astrolojiye, Okültizme, Hermetizme ve diğer ilgili gizli ilimlere aşırı bir düşkünlük göstermişlerdi. Örneğin İkinci Dünya Savaşı’nın en çok aranan Nazilerinden Hitler’in en yakın arkadaşlarından Martin Bormann, Alman Okültistleriyle gizli ve tehlikeli ilişkiler kurmuştu. Diğer güçlü bir Nazi, SS birliklerinin başı ve Yahudi Kasabı Heinrich Himmler de tüm yaşamını astrolojiye ve Okültizme adanmış biriydi. Himmler’in özel astrologları ve “İrminizm” diye yeni bir din kurmaya çalışan Karl Maria Viligut adlı bir de “Guru”su vardı. Ünlü damızlık insan haraları kurma fikri onundu. Bu kurama göre SS subayları, 1935’den itibaren Aryan ırkını temsil eden bakirelerle insan haralarında çiftleştiriliyorlardı. Hitler ve Himmler, böylece yeni ve üstün bir ırk yaratmak arzusundaydılar. Bu çiftleşmelerden doğan çocuklar, Nazi Partisi tarafından yetiştiriliyorlardı.

Nazilerin ünlü “insan harası” fikri gerçekte 17. Yüzyılda yaşamış ünlü bir okültistten alınmıştı. Bu kişi Tommaso Campanella’dır. Onun “Güneş Ülkesi” adlı ütöpik çalışması 1623’de yayımlanmıştı ve bu kitabında Campanella, soylu ve seçkin erkek ve bakirelerin çiftleşerek kurdukları bir “üstün ırk kenti” tasarlamıştı. Benzer şekilde ünlü Paracelsus da ilk dil milliyetçisiydi ve bu esrarengiz simyacı Latince değil Almanca ders vermeyi yeğlemişti. Paracelsus’un 16. Yüzyılda yazdığı “homonculus” adlı küçük cam kavanozlar içinde insan yetiştirme projesi, günümüzde “tüp bebek” olarak biliniyor. Paracelsus en ünlü Okültistlerden biriydi ve “yeni insan yaratmak” fikrine inanıyordu.

Günümüzde de çok kullanılan “Yeni Dünya Düzeni” şeklindeki siyasal bildiri de gerçekte çok eski bir gizli Okültist örgüte aitti. Bu bir Alman örgütüydü ve Fransız Amalric’in görüşlerini savunan Panteist Almanlar tarafından 1260’ta kurulmuştu. Örgütün adı “Yeni Ruh, Özgür Ruh”tu (*The New Spirit, The Free Spirit*). Bu gizli örgüt, çok ilginçtir ki, “yeni ruh”un başlangıç döneminin 1920’ler olacağını hesaplamış ve bunu da o dönemde duyurmuştu. Papalık tarafından gizli ilimlerle uğraştığı gerekçesiyle yirmi yedi yıl zindanda yaşayan Tommaso Campanella da 17. yüzyılda bu gizli Alman örgütünün “Yeni Dünya Düzeni” tezini savunmuştu. Campanella, Okültizmle uğraştığı, büyü ve sihir yaptığı için Papa tarafından hapse atılmıştı, ama çıkınca Papa VIII. Urban’a danışman oldu ve bu kez birlikte büyü ve sihirle uğraşmaya başladılar. Campanella, Papa’yı astroloji, simyacılık ve büyü konularında eğitti.

Hermann Rauschnig de uzun süre Hitler’in yanında bulunmuştu. Hitler’in ünlü sofrta sohbetlerine katılmış ve notlar almasına izin verilmişti. Rauschnig’in belirttiğine göre bu sofrta sohbetleri sırasında Führer’in en sevdiği konular “Karabüyü” ve “Mistisizm”di. Hitler bu konularda konuşmayı ve görüşlerini anlatmayı çok seviyordu. Bir sohbetinde şunları söylemişti:

“Eski Ahit olsun Yeni Ahit olsun hiç fark etmez. İsa’nın söyledikleri de fark etmez. Bunların tamamı o bildik eski Yahudi üç kağıtçılığdır.”²

Adolf Hitler, tüm yaşamı süresince yedi sayısının kendisine uğur getirdiğine inanmıştı. Masaya oturduğunda yedi kez vurur, suyu yedi yudumda içer ve içerisinde yedi sayısının yer aldığı tarihlere ve olaylara özel bir ilgi gösterirdi. Şaşırtıcıdır ki, Hitler tam yedi kez ölümden kurtulmuştu.

Sayılarla ve bunlarla ilgili büyü, sihir ve uğur gibi işlemlere merak, insanlığın ilk yerleşim yerlerine, Sumer'e, Babil'e, Mısır'a, Hindistan'a, Çin'e kadar gider. Avrupa'daki Yahudi gettolarında olduğu kadar Hıristiyan âleminde de sayılara atfedilen sırlar çok önem taşımıştır. Sayılarda sihirli güçler bulunduğuna ilişkin inanç Yahudilerin "Mezuzot" denilen muskaları evlerine asmalarıyla somut anlam kazanmıştı. 19. yüzyılda "Bembo Tableti" diye bilinen astrolojik ve alfabetik metinlerden hazırlanmış Kabbalistik bir sayı ve kader hesaplama muskası, tüm Avrupa gettolarında başköşede tutuluyordu.³

Hatırlanacağı üzere ilkçağ filozoflarından Pisagor, sayıları varlığın ana maddesi ve nesnelerin özü olarak nitelemişti.

Hitler, köylülüğün taşıdığı değerlere çok önem veren biriydi; fakat köylüleri hiç sevmezdi. Benzer şekilde akademik ve bilimsel kuramlara da hiç inanmazdı. Alman bilim adamlarının yaptıkları keşiflerin Yahudiler tarafından çalındığını söylerdi. Hitler geçmişteki görkemli ve gizemli Töton- Cermen efsanelerine düşkündü. Her konuşmasında Masonlardan, Kabbalistlerden ve Ezoteristlerden ne kadar çok bilgi edindiğini vurgulamayı severdi. "Kavgam"da bu konulara duyduğu hayranlığı dile getirmiştir. Daima, "Biz de masonlar ve Kabbalacı Yahudiler gibi örgütlenmeliyiz. Onların gizli bilgilerini kullanmalıyız," derdi.

Nazilerin bayrağındaki Gamalı Haç, gerçekte özgün Svastika'nın ters yönde olanıdır. Svastika, tarihin hemen hemen her döneminde karşımıza çıkan, kökeni çok eski çağlara dayanan bir semboldür. Ezoterizme ve Okültizme göre geçmiş, Mu kıtasına kadar uzanır.

Swastika, özgün şeklinde, yani saat yönünde çizildiği zaman olumlu değişimleri sembolize eder. Ancak Hitler, Swastika'yı ters yönde çevirmişti, çünkü Okültizm'de Swastika'nın ters yöne çevrilmesi yıkım anlamına gelir ve kullananlara kin, nefret ve şiddet duyguları telkin eder. Dönüşü ters olan Gamalı Haç'ı Nazi Partisi'nin sembolü olarak kullanmak Hitler'in fikriydi. Gamalı Haç, Thule Örgütü'nün sembolüydü ve ortasına yerleştirilmiş bir hançerle birlikte kullanılıyordu.⁴

Adolf Hitler, 1889'da Avusturya'da dünyaya geldi. Kendisi gibi memur olmasını isteyen babasının aksine o ressam olmak istiyordu.

Babası geçirdiği felç nedeniyle 1903'te ölmüştü. Babasının ölümünden üç yıl sonra liseyi terk edip yetim çocuklar pansiyonuna yerleşen Hitler, annesinin de desteğiyle bohem bir hayat sürmeye başladı. Ağır şekilde hastalanınca doktor tavsiyesiyle liseden bir yıl kadar uzak kaldı. Bu dönem boyunca çizimlerine devam etti.

1907 yılında başvurduğu Viyana Güzel Sanatlar Akademisi'nden (Academy of Fine Arts Vienna) yeteneklerini mimarlık alanında geliştirmesi ögütüyle ret cevabı aldı. Ancak, bunun için lise diploması olması zorunluydu. Annesinin hastalığı ortaya çıktığında geçim kaynakları neredeyse kurumak üzere olan Hitler, kendisine bağlanan yetim aylığıyla geçiniyordu. Bu yüzden Viyana'ya gitme kararı aldı.

1907'de annesi iyice ilerleyen göğüs kanseri nedeniyle hayatını kaybetti. Hitler, çok büyük bir üzüntüye boğulmuştu. Artık tek isteği Güzel Sanatlar Akademisi'ne girebilmektir.

1908'de bir kez daha başvurduğu akademinin onu yeniden reddetmesinin ardından umutlarını iyice yitirmiş bir şekilde tamamen parasız kaldı. Bu sırada posta kartlarından kopyaladığı manzara resimlerini, dükkânlara ve turistlere satarak geçinmeye çalıştı. Almanların I. Dünya Savaşı'na katılmasından önce 2000'den fazla çizimi ve resmi vardı.

Resim: Hitler'in bir suluboya çalışması.

Resim: Hitler'in bir suluboya çalışması.

Hitler, 1919 yılında Alman İşçi Partisi'ne üye oldu. 1920'de Nasyonal Sosyalist Alman İşçi Partisi'ne dönüşen bu partinin 1921 yılında lideri oldu. Nasyonal Sosyalist Alman İşçi Partisi'nin 1933'te iktidara gelmesiyle Almanya Şansölyesi (Başbakan) ve 1934'ten ölümüne kadar Almanya devlet başkanı olarak görev yaptı. Devlet başkanı olduğu dönemde şansölyelik ve cumhurbaşkanlığı makamlarını birleştirerek "Führer und Reichskanzler" unvanını kullandı. Almanya'yı 12 yıl boyunca Nasyonal Sosyalizm doktriniyle yönetti.

1930'lu ve 40'lı yıllarda tarihin en travmatik olaylarına yol açan Hitler dönemi, sanat dünyasında da büyük çalkantılar yarattı ve yüzlerce sanatçının vatanını terk etmesine sebep oldu.

Hitler, devlet tarafından tasarlanan ve uygulanan propagandayı üç kurum aracılığıyla gerçekleştirmiştir:

- 1- Halkı Aydınlatma ve Propaganda Bakanlığı,
- 2- Nazi Partisi Merkez Propaganda Şubesi,
- 3- Devlet Kültür Dairesi.⁵

Propagandanın büyük bölümü Halkı Aydınlatma ve Propaganda Bakanlığı (*Almanca'daki kısaltması: Promi*) tarafından yapılmıştır. Hitler 1933 senesinde göreve geldikten kısa bir süre sonra bu bakanlıktan Joseph Goebbels sorumlu olmuştur. Tüm gazeteciler, yazarlar ve sanatçılar bakanlığın basın, güzel sanatlar, müzik, tiyatro, film, edebiyat veya radyo alt odalarından birine kayıt olmak zorundaydı.

Naziler, zor kullanarak mevcut politik kurallara uyulmasını sağlama yöntemlerine “koordinasyon” (*Gleichschaltung*) adını vermiştir. Basın yayın endüstrisinde, eğitim sisteminde ve tüm sanat kurumlarında politik olarak şüpheli görülen veya “arı ıktan olmayan” kişiler işten atılmıştır. 1934 yılında bir parti sözcüsünün belirttiği gibi Nazizmin amacı “her şeyden önce tek bir ruhtan doğan, her yerde aynı olan ve tek bir merkezden sosyal yaşamın her alanına sistemli olarak yayılan Alman halkının tümünden düzenlenmesidir.” 1930'lar başında sanatın Stalin tarafından resmi Sovyet düşüncesi boyunduruğuna sokulmaya çalışılması gibi aynı sıralarda Nazi yönetimi de bağımsız sanat topluluklarını dağıtmış ve bunların yerine devletle bütünleşmiş bir organizasyon oluşturmuştur. Bu organizasyon 1933 sonbaharında Propaganda Bakanı Josef Goebbels başkanlığında kurulan Ulusal Kültür Senatosu'dur (*Reichskulturkammer*). Bu kurum müzik, görsel sanatlar, edebiyat, tiyatro, basın, radyo ve sinema olmak üzere yedi bölümden oluşmuştur. Her bir bölüm alt başlıklara ayrılmıştır: görsel sanatlar bölümü resim, heykel, mimari, iç mimari, grafik tasarım, esnaf birlikleri, sanat yayıncılığı, pazarlama ve müzayedecilik kısımlarını içermiştir. Ulusal Kültür Senatosu'nun kurulmasını sağlayan yasada kurumun amacı, “tüm sahalardaki yaratıcı birimlerin tek irade olan devlet liderliğinde bir araya toplanarak uygulamaya geçilmesi” şeklinde tanımlanmıştır. Kuruma sadece ırk ve ideolojik olarak uygun olan sanatçılar alınmıştır. Bu dönemde birçok sanatçının Almanya'yı terk etmesine veya “dahili sürgünde” olmasına rağmen 1935 yılında Ulusal Kültür Senatosu'na 15.000 mimar, 14.300 ressam, 2.900 heykeltıraş ve 6.000 tasarımcıyı içeren yaklaşık 100.000 sanatçı katılmıştır.⁶

Naziler amaçlarına ulaşmak için propagandayı hayati bir araç olarak görmüşlerdir. Hitler, I. Dünya Savaşı'nda Müttefiklerin yaptığı propagandanın gücünden çok etkilenmiş, moralin çökmesinin ve 1918 senesinde deniz kuvvetleri ile cephede çıkan isyanların ana sebebinin bu olduğuna inanmıştı. Hitler hemen her gün haberleri tartışmak için Goebbels'le bir araya gelirdi ve Goebbels Hitler'in konuyla ilgili fikirlerini alırdı. Goebbels daha sonra üst düzey bakanlık yetkilileriyle görüşüp dünyada gelişen olaylarla ilgili resmi parti görüşlerini iletirdi. Yayıncılar ve gazeteciler çalışmalarını yayınlamadan önce onay almak zorundaydılar. Bu arada Adolf Hitler ve Reinhard Heydrich gibi üst düzey Naziler yanlış bilgileri yaymakta ahlâkî bir problem görmezlerdi. Gerçekten de bilerek yanlış bilgi vermek “Büyük Yalan” denilen doktrinin bir parçasıydı.

Hitler 1935'de, “Propagandanın ustaca ve sürekli uygulanması sonucunda insanların cenneti cehennem veya tam tersi bir şekilde sefil bir hayatı da cennet olarak görmeleri sağlanabilir”⁷ diyordu.

Nazizm'in teorisyenlerinden ve Alman Kültür Kampanyası'nın liderlerinden olan Alfred Rosenberg, 1927'de Münih'te Alman Kültürü Nasyonal Sosyalist Derneği'ni kurdu. Derneğin 18 kurucusu içinde doçentler, yazarlar, yayıncılar, tiyatro yönetmenleri, sanatçılar ve din adamları vardı. Derneğin yönetmeliğinin birinci maddesinde şöyle belirtiliyordu:

“Derneğin amacı Alman halkına ırk, sanat ve bilim ile ahlaksal ve askeri değerler arasındaki ilişkileri açıklamaktır. (...) Başka bir amacı ise yeni kuşaklarda ve halkın her sınıfında özgürlük mücadelesiyle ilişkili olarak Alman ulusunun kültürel değerleri ve ırksal özellikleri için yapılacak mücadelenin gerekliliğini belirterek bu mücadeleyle ilgili bilgi vermek ve istem yaratmaktır.”⁸

Dernek, benzer düşüncedeki birçok derneği de bünyesine katarak “Alman Kültür Birliği” adını aldı. 1930'da Weimar'da ilk büyük toplantısını yaptı ve içlerinde Joseph Goebbels'in de bulunduğu önderlerini seçti. Kültür konusunda aldığı kararlara dayanarak şöyle bir çağrı yaptı:

“Tiyatroda, edebiyatta, figüratif sanatlarda ve bize yabancı olan mimaride beliren ve ulusa zararlı olan bütün etkilere karşı direnmeye çağırıyoruz.”⁹

30 Ocak 1933'te Nasyonal Sosyalist Parti iktidara geldi. Joseph Goebbels, Hitler'in propaganda bakanı oldu ve 8 ay içinde “Reich Kültür Odası” adı altında bir yapı kurarak basın ve kültür-sanat etkinliklerini takibe aldı. 20 Haziran 1933'te Bauhaus kapatıldı. Bauhaus'un kapatılmasının ardından Gropius, Feininger ve Moholy-Nagy ABD'ye gittiler. Klee İsviçre'ye sığındı, Kandinsky de Paris'e yerleşti.

Goebbels, kökleri gotik döneme uzanan Ernst Barlach ve Emil Nolde gibi ekspresyonist sanatçıların eserlerini Alman ve Kuzey Avrupa sanatının temsilcisi olarak görüyordu, ancak Alfred Rosenberg modern sanata tamamen karşıydı ve bu görüş parti içinde daha çok taraftar bulmuştu. Nazi Partisi'nin siyasi görüşüne uymayan tüm edebi, felsefi ve sanatsal ürünler, önce sözlü daha sonra da fiili saldırılara uğradı. "İrksal açıdan soysuzlaşmış" olarak nitelendirilen modern sanatçılar, yazarlar, müzisyenler, tiyatro yönetmenleri, eleştirmenler, aktörler ve akademisyenler takibe alındılar. İlk aşamada Musevi olan sanatçılar ülkeyi terk ettiler.

Naziler benimsedikleri görüşü halka anlatmak için 1937 Temmuz'unda Münih'te hangi tür sanatın aşağılanması gerektiğini göstermek için Alman müzelerindeki en değerli çağdaş yapıtları toplayarak "Dejenere Sanat" (Entartete Kunst) adında bir sergi düzenlediler. Sergide Van Gogh, Braque, Gauguin, Picasso, Matisse'in yapıtlarıyla Barlack, Lehmbruck, Nolde, Kirchner, Paul Klee, Otto Dix, Grosz gibi Alman sanatçıların eserleri yer alıyordu. Halk, sergiye "utanç belgeleri" olarak nitelenen bu eserleri yargılamak için çağrıldı ve Hitler şu karalayıcı konuşmasını yaptı:

"Bundan böyle, kültürümüzü çürüten son öğelere karşı acımasız bir temizlik savaşını sürdüreceğiz. Birbirini destekleyen sanat şarlatanlarının, heveslilerinin ve sahtekârlarının kurduğu örgütler teker teker bulunacak ve yok edilecek. Sanatın bu ilkel, tarihöncesinden, mağara çağından kalma kekeme temsilcileri, atalarının mağaralarına dönüp ilkel uluslararası karalamalarıyla uğraşabilirler. Münih Sanat Evi, Alman halkı tarafından yalnızca Alman sanatı için inşa edilmiştir."¹⁰

Fotoğraf: Entartete Kunst sergisinin girişi

Fotoğraf: Entartete Kunst sergi salonunun içi

Nazi rejimi bazı sanatçılara özellikle değer verdi. Bunlardan biri Reich'in Figüratif Sanatlar Odası'nın başkanı Profesör Adolf Ziegler'di. Nazizm'den önce hiçbir sanat akımında ismine rastlanmayan Ziegler'in yıldızı, "soysuzlaşmış sanat"a karşı yürüttüğü kampanya ile parladı. Münih sergisinin açılışındaki konuşmasında şöyle diyordu:

"Burada sergilenen ürünler, var olanların yalnızca bir bölümü. (...) Alman müzelerini bu süprüntülerden temizleyebilmek için sayısız tren katarları bile yetersiz kalır. Ama biz, bunu başaracağız; hem de çok kısa süre içinde. Bu kentte dürüst yerli sanatçılar çalışmalarını sergilemek olanağına sahip değilken ya da pek az olanak bulurken, müzelerin duvarlarını bu şeylerle doldurmak utandırıcı bir durumdur, bir suçtur."¹¹

Bu arada müzelerin soysuz yapıt olarak nitelendirilen yapıtlardan temizlenmesine başlandı ve sanat galerilerinden 16.000 kadar sanat yapıtı kaldırıldı. 31 Mayıs günü tazminat ödemeksizin "soysuzlaşmış" yapıtlara el kondu. Bir yıl sonra Berlin İtfaiye Kışlası'nın bahçesinde 1004 yağlıboya tablo ve 3925 suluboya resim ve desen yakıldı. Hemen sonra gestapo kullanılarak şüpheli sanatçılar takip edildi, stüdyoları denetlendi, tutuklamalar, toplama kamplarına götürülmeler ve idamlar başladı.

Dejenere Sanat Sergisi'nden bir gün önce bu serginin tam karşısındaki Alman Sanat Evi'nde "Büyük Alman Sanatı" (*Haus der Deutschen Kunst*) Sergisi açıldı. Sergide 900 kadar yapıt vardı. Bu yapıtlarda köy aileleri, çok çocuklu mutlu anneler, genç atletler, sabanla çalışan köylüler, anayurt Almanya'dan görüntüler içeren, İskandinav esintileriyle yoğrulmuş, idealist ve övücü bir şemaya dayanarak yüceltilmiş bir yeni klasisizm seziliyordu. Nazi sanatı, gelişimini bu çizgide sürdürdü. Örneğin Hubert Lanzinger'in "Sancaktar" adlı tablosu ilginçtir. Ressam, Hitler'i bir Töton şövalyesinin zırhı içinde çizmiştir. Hitler, yalnızca sırtı görünen bir atın üstündedir, dimdik durur, sağ elinde gamalı haçlı sancağı tutmakta, kaşlarını çatarak önüne bakmaktadır. Burada basit bir askeri giyimin, sanatçıya simgesel açıdan yetersiz görünmüş olduğu bellidir. Bu açıdan yapıt, Nazizm'in hem plastik hem de ideolojik özeti sayılabilir.

Resim: Hubert Lanzinger. Sancaktar

Sinema sanatında ise Nazi sinemasının en önemli örneği, Alman yönetmen Fritz Lang'ın 1927 yılında çektiği "Metropolis"tir. Bilim kurgu türünün olduğu kadar distopyanın da önemli örneklerinden biri olarak kabul edilen Metropolis, 200 milyon dolarlık maliyetiyle, sessiz sinema döneminin en pahalı filmidir. Filmin senaryosu 1924'te Lang ve eği Thea von Harbou tarafından yazılmıştır. Von Harbou 1926'da senaryoyu romanlaştırmıştır.

Resim: Metropolis filminden bir sahne.

Filmde yerin üstünde yaşayan yöneticilerle, yeraltında yaşayan işçiler arasındaki sosyal gerginlik konu edilir. Film boyunca tekrarlanan “üreten eller ile planlayan beyin arasındaki aracı, kalp olmalıdır” cümlesi faşizmin korporasyon sistemini ifade eder. Özellikle de filmdeki arabulucu kişi devlet ile özdeşleştirildiği için, Naziler filmi çok beğenmişler ve Fritz Lang’a Devlet Sinema Müdürlüğü görevini önermişlerdir. Fritz Lang bu öneriyi reddetmiş ve Fransa’ya kaçmıştır. Thea von Harbou ise 1940 yılında Nazi Partisi’ne üye olmuştur.

İlk gösterimi 10 Ocak 1927’de Almanya’da yapılan film, aynı yılın Ekim ayında tam İstanbul’da gösterime girmek üzereyken ateizm propagandası yaptığı ve komünizmi övdüğü gerekçeleriyle yasaklanmıştır.

Halkı Aydınlatma ve Propaganda Bakanı Joseph Goebbels, II. Dünya Savaşı’nda Nazi propagandasının fikir babası ve propaganda malzemelerinin yaratıcısı olarak önemli bir rol üstlendi ve tüm dünya tarafından tanındı. Goebbels’in emrindeki tasarımcılar Hitler’in “katliam kampanyası”ni her türlü reklam malzemesini kullanarak milyonlara duyurdular ve gerçekleşecek olayları bir anlamda meşrulaştırarak kamuoyu tepkisini sindirdiler.

Joseph Goebbels’in “Bir yalanı bin defa tekrar edersen gerçeğe dönüşür” sözü, onun propaganda fikirlerinin günümüzün güçlü reklam dünyasıyla ne kadar benzer olduğunu gösterir ve günümüz medyasında gerçeğin nasıl şekillendirildiğine ilişkin ipuçları verir.

Bugün Pentagon’un ve CIA’nın “algı yönetimi” dedikleri, gerçekte ise “algı manipülasyonu” anlamına gelen yöntemin temelleri de Goebbels’in bu ilkesine dayanır.

Nazi propagandası sık sık Musevi karşıtlığını ve Marksizm düşmanlığını işliyordu.

“Biz İşçiler Uyumuyoruz” başlıklı afiş, 1932’deki Temmuz seçimleri için hazırlanmış, Alman işçisine seslenen bir afiştir. Afişte bir Musevi, kırmızı şapkaıyla tasvir edilen bir Marksistin kulağına fısıldamaktadır. Arkalarında kanlı bıçak taşıyan komünist gencin elindeki pankartta “faşistleri devir, iç savaş, sınıf mücadelesi” yazmaktadır. Afiş, Marksistlerin Museviler tarafından kışkırtılmakta olduğunu ima ediyordu.

Resim: Biz işçiler uyumuyoruz

1937-38 yıllarında Stalin'in gizli polis teşkilatı, Vinnitsa'da rejim karşıtı 9.000 Sovyet vatandaşını öldürmüştü. Naziler 1943'te bu olayı ortaya çıkarır çıkarmaz propaganda malzemesi olarak kullanmaya başlamışlardı. "Vinnitsa" başlıklı afiş, Almanların işgali altında bulunan Sovyetler Birliği topraklarında kendi vatandaşlarını kışkırtmak için hem Sovyet karşıtı hem de Yahudi karşıtı bir söylemle bu olayı konu alıyordu.

Resim: Vinnitsa

Resim: Alman Hava Kuvvetleri afişı

Resim: 1936 Berlin Olimpiyatları afişi

Joseph Goebbels, Almanya'nın savaşı kaybetmesine kadar o zamanın iletişim araçları olan gazeteler ve radyonun olanaklarını sonuna kadar kullanarak halkı devlet ideolojisi doğrultusunda yönlendirme görevini yerine getirdi. Savaş yenilgisi kesinleşince altı çocuğunu ve karısını siyanürle zehirledikten sonra tabancasıyla kendini öldürdü.

Nazilerin iktidarı süresince birçok sanatçı Almanya'yı terk ederek Fransa'ya ve İngiltere'ye kaçtılar. Karl-Schmidt Rotluff ve Erich Heckel gibi bazı sanatçılar gözden uzak olmak için küçük köylere taşındılar. Ernst Ludwig Kirchner ve Otto Dix gibi birçok sanatçı intihar etti.

¹Ergun Candan, *Gizli Sırlar Öğretisi*, Sınır Ötesi Yayınları, İstanbul, 2002, s. 248

²Aytunç Altındal, *Bilinmeyen Hitler*, Alfa Yayınları, İstanbul, 2014, s.123.

³Aytunç Altındal, *Bilinmeyen Hitler*, Alfa Yayınları, İstanbul, 2014, s.93.

⁴Svastika hakkında ayrıntılı bilgi için bkz: Atilla Cemal Eşen, *Dinlerin Sınıfsal Kökeni ve Din Üzerinden Siyaset*, Berfin Yayınları, İstanbul, 2021

⁵Doç. Dr. Bilal Karabulut (Ed.), *Algı Yönetimi*, Alfa Yayınları, İstanbul, 2014, s.236.

⁶Toby Clark, *Sanat ve Propaganda*, Ayrıntı Yayınları, İstanbul, 2011, s.71.

⁷Ramazan Kurtoğlu, *Evanjelizm, Tanrı'yı Kıyamete Zorlamak*, Asi Kitap, İstanbul, 2016, s. 63.

⁸*Devrimler ve Karşı Devrimler Ansiklopedisi*, Gelişim Yayınları, İstanbul, 1987, 5. Cilt, s. 1242

⁹*Devrimler ve Karşı Devrimler Ansiklopedisi*, Gelişim Yayınları, İstanbul, 1987, 5. Cilt, s.1245.

¹⁰*Devrimler ve Karşıdevrimler Ansiklopedisi*, Gelişim Yayınları, İstanbul, 1987, s.1245.

¹¹*Devrimler ve Karşıdevrimler Ansiklopedisi*, Gelişim Yayınları, İstanbul, 1987, s.1246.